

Exiltibetan vittnade 2008 om tortyr

"Tibetvecka 2008" började planeras redan före händelserna i Tibet i mars. Veckan genomfördes i maj, före OS i Peking, men efter de våldsamma upplopp som i medierna i väst mest beskrevs som en tibetansk "intifada". Sida vid sida med Dalai Lamas fotografi och hans budskap om icke-våld och dialog syntes nu bilder av dödade munkar...

Under Tibetveckan i Stockholm framträdde den 33-årige tibetanen Phuntsok Wangchock. Han berättade på tibetanska, med översättning av Rinzin Tsomo, under måndagen den 12 maj i Medborgarhuset, om sin uppväxt i en by i Tibet. Phuntsok fängslades från 1994 och framåt flera gånger för sitt arbete för tibetansk frihet. I en summarisk rättegång dömdes han till fem års fängelse utan möjlighet att invända. Under denna period sökte polisen tvinga honom att "förbättra sin inställning". Den tortyr och misshandel han utsattes för varje gång man konstaterat att han inte gjort detta var omfattande. Några inslag ur högen: elektricitet, slag med bitar av bildäck. Vid ett tillfälle försökte Phuntsok begå självmord, men han fördes till sjukhus och överlevde. Tortyren utfördes till en början av tibetanska poliser, sedermera av kinesiska armémän.

– Jag har fortfarande svårt att gå och har måst använda käpp, konstaterade han själv på en direkt fråga om sin hälsa från oss åhörare. Just nu arbetar Phuntsok Wangchock med en poesibok och har levt periodvis i Dharamsala. Fotografen Susan Sontag har påpekat att bilderna från Abu Ghraibfängelset i Irak även säger något om förhållanden i dagens USA. Phuntsok Wangchoks berättelse från Tibet säger tyvärr en del om förhållanden i dagens Kina.

Tortyr och misshandel av fängslade är utbrett i Tibet. Det finns ouppklara dödsfall ibland politiska fångar, bland dem unga nunnor, som inträffat i tibetanska fångelser under senare år.

KRAV PÅ DIALOG

Kvinnofrågor, miljöproblem, kärnavfall, vad händer om glaciärerna på världens tak smälter? Det var mycket som togs upp under Tibetveckan, arrangerad av Tibetan Community i Sverige. Krav på villkorlösa förhandlingar mellan Tibets exilregering och Kina, att Kina respekterar deklARATIONER om mänskliga rättigheter som undertecknats, att det tibetanska folket får rätt att utöva sin kultur, religion och självbestämmande samt att den tibetanska naturen skyddas och skövlandet och förstörelsen av naturtillgångar upphör, det fördes också fram.

Text: Henrik Persson
Foto: Tenzin Sangpo